

Head Elva Lasteaed Murumuna hoolekogu liikmed

Täname teid pöördumise eest! Meil on kurb lugeda süüdistusi valetamise ja valeväidete esitamise kohta eelnõu koostajate suhtes, kuigi kogu protsess on läbi viidud avatult, koostöiselt ning tuginedes lasteaedade juhtkonna, personali ja hoolekogude enamuse arvamusele. Järgnevalt vastame teie poolt väljatoodud väidetele.

Abivallavanema poolt välja öeldu nagu lasteaedade ühendamise vastu on ainult üks lapsevanem, ei ole korrektne. Vastu on Elva lasteaed Murumuna kõik hoolekogus olevad lapsevanemad ning meile teadaolevalt ka suur hulk lapsevanemaid.

Volikogu istungi ajaks oli vallavalitsuse ja volikoguni jõudnud vaid ühe lapsevanema avalik pöördumine.

Vallavalitsuse eeldus, et ühendamise kommunikatsiooni eest vastutavad hoolekogu liikmed tekitab küsimusi, kas või milliseid materjale vallavalitsus hoolekogu liikmetele jagas, et hoolekogu liikmetel oleks olnud üldse võimalus lapsevanematele informatsiooni protsessi kohta edastada ja kas oluliste otsuste kommunikatsiooni eest on adekvaatne panna vastutus hoolekogule või on see vallavalitsuse ülesanne?

Kogu protsessi on kommuniqueeritud erinevates formaatides ligi viis kuud, mis on piisavalt pikk aeg ka antud hetkel üles kerkinud murede läbi arutlemiseks. Hoolekogus on esindatud kõik lapsevanemad läbi igast rühmast valitud esindaja. Esindaja ei esinda hoolekogus ennast ainuisikuliselt, vaid kõiki rühma lapsevanemaid. Kuidas esindaja enda esindatavate arvamuse eristab või kuidas ta arutatu enda esindatavateni viib, on esindaja otsustus ja vastutus. Elva Vallavalitsus seda juhtida ja kontrollida ei saa, kuid erinevatel koosolekutel, kohtumistel ja kaasamisseminaridel rõhutasime pidevalt, milline on kõikide protsessi kaasatute roll ja vastutus info jagamisel ja vahendamisel. Samuti küsisime pidevalt, millised on kõikide osapoolte ootused protsessile ning kuidas saame info jagamisel abiks olla. Näiteks alltoodud slaidil, mis on pärit kaasamisseminaril kasutatud esitlusest, on näha, milline info ja sisend osalenutele anti:

Edasine kommunikatsioon

- **Igaühe kätes on teemat selgitada ja jagada asjakohast infot.** Hoolekogu esimehed informeerivad hoolekogu liikmeid, kes omakorda hoiavad kursis ka rühma lapsevanemaid. Juhtkond informeerib personali.
- **Kõik küsimused, mis tekivad ja teieni jõuavad, palume edastada jooksvalt, et ei tekiks teadmatust!** Protsess on alles alguses, seega kõik täpsustub ja selgineb järgemööda.
- Avalikult kommuniqueerime info lasteaedade juhtimise muudatuse kohta peale volikogus otsuse vastu võtmist. Protsessi vältel toimub otsekommunikatsioon kõikide võtmesihtgruppidega (juhtkonnad, hoolekogud, lapsevanemad, komisjonid, vallavalitsus, volikogu).
- Ettepanekud-mõtted-küsimused palume jooksvalt edastada: Heiki Hansen, heiki.hansen@elva.ee

Oluline on märkida, et peale ühtegi kaasamiseminari ei jõudnud koosviibimiste kokkuvõtte või protokoll hoolekogu liikmete postkasti, mida kaasamise puhul eeldaks. Lisaks, kui mõnele koosviibimisele kohale ei jõudnud, siis seal arutatu kohta info kadunuks jäigi.

Elva valla kaasamiseminaridest, avalikest aruteludest jm seesugustest kohtumistest ei valmi protokolle. Soovi korral edastas Elva valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja kohtumistel ja seminaridel kasutatud esitlusi.

Kaasamiseminar etteantud küsimuste ja vastusevariantidega ei tekitanud hoolekogu liikmetes tunnet, et nad oleksid saanud kaasa rääkida. Töö toimus etteantud küsimuste formaadis, erinevate stsenaariumite pluss ja miinuseid panid kirja valla poolt määratud, inimesed, laudkondadesse olid inimesed jagatud ette määratult.

Esimesel kaasamiseminaril jaanuarikuus olid inimesed paigutatud laudkondadesse eesmärgipäraselt nii, et igas laudkonnas oleks võimalikult palju erinevate asutuste ja organisatsioonide esindajaid ja seega tagatud võimalikult suur arvamuste paljusus. Teisel seminaril said kõik istuda nii nagu ise soovisid.

Esimesel seminaril käsitleti laudkondades kolme erinevat võimalikku lahendust - Järve lasteaia liitmine Önneseene struktuuriga, Järve lasteaia liitmine Murumuna struktuuriga ja kõigi linnalasteaedade liitmine. Lisaks oli ka neljas laudkond, kus oli võimalus välja käia veel muid võimalikke ideid ja lahendusi. Kõik laudkonnad said arutleda ja argumenteerida kõikide lahenduste juures.

Seminari ja teema avamiseks oli ühel korral kutsutud rääkima Elva valla Rõngu lasteaed Pihlakobar juht ning teisel korral Viimsi lasteaia juht. Nende esinejate eesmärk ei olnud propageerida kõigi linnalasteaedade ühendjuhtimist, vaid ükskõik millise lahendusega oleksime vastavalt arutelude tulemusena edasi liikunud, oleks igal juhul kaasnenud mõnede lasteaedade ühinemine ja tegutsema hakkamine mitmes majas. Seetõttu olid ka ettekandjad oma kogemust jagama kutsutud.

Murumuna hoolekogu liikmetele jäi mulje, et ette antud formaat ei võimaldanud avaldada arvamust olukorra suhtes, vaid pigem räägiti hüpoteetilistest olukordadest. Lisaks, olid enamus meist kohale tulnud teadmise, et arutatakse Järve lasteaia liitmist Murumuna või Önneseenega. Hoolekogu tundis sellelt koosolekult lahkudes, et meid on lollitatud ja kogu stsenaarium oli ette kirjutatud enne meie ruumi sisenemist.

Seminari kutses oli välja toodud, millest ja kuidas arutlema hakatakse. Iga hüpoteetilise olukorra kohta sai arvamust avaldada ning arvamuste kogumine oligi kaasamiseminari eesmärk. Lisaks sai ka omalt poolt välja käia hüpoteetilisi olukordi, kuidas lasteaedade struktuurimuudatuse vajadus lahendada. Meil on äärmiselt kahju, kui selline avatud ja erinevaid väiteid kaaluv seminari ülesehitus tekitas lollitamise tunde ning hea meelega oleksime soovinud sellist tagasisidet saada kohe vahetult peale seminari ning kuulda ootusi ja soovitusi protsessi paremaks läbiviimiseks - seda sisendit küsisime pidevalt ja julgustasime jagama.

Kuigi kaalukauss kõikide lasteaedade ühendjuhtimise pooltargumentidele oli selge kohe peale kaasamiseminari, siis ei otsustatud kohapeal ära, et just selle lahendusega hakkame põhjalikumalt edasi liikuma, vaid vallavalitsus sõnas, et võtab aja, et kõikide lahenduste juurde kirjutatud plussid ja miinused veel korralikult läbi kaaluda.

Elva Vallavalitsusel on võimatu teha midagi tagant järgi. Kui hoolekogu tundis sel hetkel, et protsess ei ole nende jaoks hästi korraldatud, siis oleks vallavalitsus ka sellist tagasisidet oodanud. Eriti, kui

seminari viimane küsimuse püstitus oli "Millega peaks Sinu arvates lasteaedade ühendamise protsessis / tuleviku toimimismudel is kindlasti arvestama?"

Heiki Hansen ei käinud kunagi Murumuna hoolekoguga ühendamisest vestlemas.

See ei vasta tõele. Teema ei olnud küll koosoleku päevakorrapunktina fikseeritud, kuid abivallavanem Heiki Hansen rääkis hoolekogu koosolekul vajadusest Järve lasteaed ühe linnalasteaia juurde liita ning et ühe võimaliku variandina kaalumiseks võetud kõikide linnalasteaedade ühendamise stsenaarium leidis esimesel kaasamisseminaril (kus osalesid ka lasteaedade esindajad) enim toetust. Heiki Hansen teavitas, et vastavalt esimese kaasamisseminari tulemustele hakatakse veelgi põhjalikumalt uurima ja kaaluma linnalasteaedade ühendjuhtimise lahendust ning kõik on oodatud osalema järgmisele kaasamisseminarile, et veelkord argumentide läbi kaaluda ja oma mõtteid jagada. Tõsi, suurt diskussiooni sel teemal hoolekogu koosolekul ei tekkinud, aga on vale väita, et ühtegi lauset sel teemal ei vahetatud.

Elva vallavalitsus on korduvalt välja toonud, et erinevad kaasamisseminarid on toimunud, kuid nende seminaride koosseis ning sisu vajab täiendavat analüüsi.

On kurb lugeda, kuidas viis kuud väldanud protsessi kestel on aktiivne arutelu tekkinud alles peale otsuse vastuvõtmist jättes nii mulje justkui vallavalitsus oleks osapooli ignoreerinud. Seesugune aktiivne arutelu oli eesmärk ja väga teretulnud nendeks ettenähtud seminaridel ja ajaperioodil, kuid teha seda tagantjärele ja võttes justkui sõna poleks eelnevalt antud, on kurb ja meelevaldne. Elva vallavalitsusel ja vallavolikogul ei ole mingisugust huvi ega soovi viia läbi põhjendamatuid ja vastumeelseid muudatusi ja otsuseid ning seetõttu oleme püüdnud kogu protsessi ka avatult ja kõiki osapooli arvestavalt läbi viia.

Murumuna hoolekogu on ühendamise vastu, sest hüpoteetiliste kasude kõrval toob ühendamine Murumuna lasteaia jaoks kaasa selged ja vältimatud negatiivsed aspektid, milliseid ei ole vallavalitsus analüüsinud ja välja toonud, kuid mida neilt siiski eeldaks.

Elva Vallavalitsus on seesugust sisendit pidevalt küsinud, et protsessis ja otsuses kaaluda kõikide osapoolte arvamusi, kõhkusi ja hirme. Paraku eelnenud viie kuu jooksul, mil muudatust otsuseni välja töötati, need vallavalitsuseni ei jõudnud.

Juhtimine nihkub õpetajatest kaugemale ja kaob senine lähedane ning usalduslik suhe juhiga. Vähenenud usalduslikkuse kontekstis liigub info aeglasemalt ja erinevad väiksed probleemid eskaleeruvad suurteks enne kui keegi nendega tegelema hakkab. Selle tagajärjel kaotavad ennekõike lapsed ja nende vanemad.

Seesuguseid hirme oleme me korduvalt koosolekutel ja seminaridel käsitleanud ning seetõttu said ka kutsutud kogemuste jagajad nii Elva vallast kui ka väljastpoolt. Uue juhi otsustada on kui palju ning mis spetsialiseerumisega tugipersonali ta endale vajab, et tagada kohalolu ja hea kommunikatsioon kõikides lasteaiaimajades.

Vaadates erinevaid organisatsioonikultuure laiemalt, siis ka organisatsioonides, kus töötajate arv ulatub sadade või tuhandeteni, on võimalik luua usalduslik suhe juhiga või vastav struktuur, mis selle

tagab. Kindlasti leiame ka Elva linna lasteaedadele seesuguse inimese ning ei tasu karta, et sedavõrd kompaktsel alal nagu seda on Elva linn, juhtimine kaugeneks või info liikumine aeglustuks.

Juhi vahetumist või muid struktuurilisi muudatusi võib ette tulla ka palju ootamatult ja hoopis teistel põhjustel. Kui meie asutuste struktuurid on üles ehitatud selliselt, et ühest inimesest sõltub personali, lapsevanemate ja isegi laste heaolu, siis on midagi väga valesti. Meie aga usume, et meie asutused, sealhulgas lasteaiamajad tegutsevad kui meeskonnad, kes oskavad oskuslikult lahendada probleeme, kohaneda uute olukordadega ning vajadusel otsida ka tuge ja abi.

Väide, et asutuse struktuurimuudatusest kaotavad lapsed on äärmiselt jõuline. Kui täiskasvanud juhivad ennast ja protsesse koostöiselt ja eesmärgiga tagada lastele stabiilne ning järgmist arenguhüpet soosiv lasteaiakeskkond, siis ei saa juhi vahetumisest lapsed mitte kuidagi negatiivselt mõjutatud saada. Laste jaoks jätkub kõik samas rütmis ja tavapäraselt – sama õpetajaga, samas majas ja ruumis.

Uue meeskonna tervikuks ehitamine võtab aega. Hetkel on Murumunas kõik toimiv. See lõhutakse ära ja luuakse uus ilma selge vajaduseta ja sellega garanteeritakse vähemasti aasta uue meeskonna sissetöötamiseks ebakindlat perioodi õpetajate jaoks, mis pole võimalik, et ei kandu mingis formaadis edasi lastele. Laste esimesed 5 eluaastat on äärmiselt olulised, et nad oleksid turvalises, stabiilses ja hoitud õhkkonnas.

Murumuna meeskonda ei lõhuta ning otseselt lastega tegelev meeskond säilib. Jah, ühendasutuse koondmeeskonna kujunemine võtab kindlasti aega, kuid see ei mõjuta lapsi kuidagi negatiivselt, kui õpetajad teevad enda tööd jätkuvalt professionaalselt, nii nagu nad teevad seda täna!

Ühendamise eesmärk jaanuaris oli, et tekitada majanduslik kokkuhoid. Hetkel on selgelt näha, et seda kokkuhoidu ei ole tulemas. Vastupidi, ette on nähtud, et üks koht kaotatakse, aga luuakse kaks uut ning tõstetakse juhtide palkasid. Hoolekogu on seisukohal, et kui ei saavutata majanduslikku kasu, siis hüpoteetiliste parenduste tegemiseks on ka teisi viise kui pikaajaliste ja head tööd teinud inimeste koondamine ning õpetajates, lastes ja lapsevanemates ebakindluse tekitamine.

Elva Vallavalitsus on pidevalt rõhutanud, et kulude kokkuhoid ei ole eesmärk omaette, vaid finantsanalüüsile tuginedes üks võimalik kaasnev positiivne mõju. Tihti on aga peamiseks argumendiks võetud just kulude kokkuhoid jättes seejuures välja olulise liite - käsitleme juhtimiskulusid. See tähendab, et vastavalt millise struktuuri loob uue asutuse juht, võivad asutuse kulud jääda ka samale tasemele. Küll aga ei tasu me sellisel juhul töötasu kolmele direktorile, vaid töötasu kolmele erinevale ja spetsialiseerunud ametikohale - olgu selleks siis psühholoog, personalijuht või muu tugispetsialist. Kui otsustatakse suunata täna juhtimiskuludelt raha seesugustele tugiteenustele, siis tähendab see panustamist õppekvaliteeti.

Pikk suvine puhkus on olnud üks konkurentsieelis, miks paljud inimesed töötavad lasteaias. Uuele süsteemile minek kaotab konkurentsieelise, aga seletuskiri nimetab seda paindlikkuse saavutamiseks. Hoolekogu soovib vallavalitsusel õpetajate käest sisendit küsida, mida nemad paindlikkuseks ja motivatsiooniks peavad enne kui hakatakse looma väärtusi mida keegi tellinud ei ole.

Lasteaia suvepuhkuste korraldamine ei ole kuidagi seotud linnalasteaedade ühendjuhtimise muudatusega.

Elva vallavalitsus on toonud välja suure hulga võimalusi, mis majade ühendamine loob, kuid ei ole toonud välja, kas keegi tunneb nende võimaluste järgi ka reaalsel vajadust ja kui tunneb, siis kas nende võimaluste realiseerimine ühendamise korral on kuidagi rohkem võimalik kui see on seda praegu?

Vajadus struktuurimuudatuseks Elva linnalasteaedades oli tingitud sihtasutuse Elva Laste- ja Perekeskuse reorganiseerimisest hallatavaks asutuseks. Et mitte omavoliliselt langetada otsust, kuidas või millise linnalasteaia struktuuri Järve lasteaed liita (sest neljarühmalise lasteaia eraldi asutusena jätkamine ei oleks kindlasti olnud mõistlik lahendus) kaalus Elva Vallavalitsus koos huvigruppidega läbi kõik võimalikud variandid, sealhulgas stsenaariumi liita omavahel kõik linna lasteaiad. See sai ka kõige rohkem positiivset tagasisidet ning toetavaid ja uut arenguhüpet soosivaid argumente, mistõttu ka just selle lahendusega edasi liikuma hakati. Lisaks toetab seda suunda ka 2020. aastal läbi viidud haridusõrgu analüüs, mis täpselt seesugust struktuuri hea tulevikupraktikana soovib. Teemat on enne volikogu istungit korduvalt läbi arutletud ka volikogu komisjonides, kus eelnõu otsustati ühehäälselt istungile suunata.

Hetkel ei vaevle Murumuna personali leidmise küsimuses, küll aga on mitmed õpetajad maininud, et kui toimub ühendamine, siis nad ei ole motiveeritud meiega jätkama ja see teeb meid murelikuks.

Juhtimise ühendamine ei muuda õpetajate igapäevast töökorraldust ja tööülesandeid, seega jäävad vallavalitsusele arusaamatuks sel ettekäändel töölt lahkumise motiivid.

Lasteaedade ühendamise kõige tugevam argument on asjaolu, et see efektiivistab valla suhtlust lasteaedadega, kahe direktori asemel saab suhelda ühega ning kahtlemata on see efektiivsuse koht. Hoolekogu aga soovib vallavalitsusele ja volikogule meelde tuletada, et sellise efektiivsuse saavutamine ei peaks tulema vallavolikogu tööandjate, valijate arvelt.

Elva Vallavalitsus ei tee antud muudatust suhtluse efektiivsemaks muutmiseks. Meie suhtlus lasteaiajuhtidega toimib hästi ka juba praegu. Küll aga näeme, et on mõistlik jaotada juhtimistegevused valdkonniti ära, sest sedavõrd kompaktsel alal, nagu seda on Elva linn, ei ole tarvis kolme direktorit, vaid ühte head juhti ning teisi toetavaid ja spetsialiseeruvaid ametikohti.

Hetkel on otsus vastu võetud tuginedes valedele faktidele nagu ühinemise vastu on vaid 1/3 Murumuna töötajatest ja üks lapsevanem.

Ei vasta tõele. Kõik kaasamisprotsessis ja eelnõus välja toodud faktid on tõesed ning tõestatavad. Väidet 1/3 Murumuna töötajatest vallavalitsus esitanud ei ole. Abivallavanem rääkis volikogu istungil suulistes kommentaarides 1/3 tekkiva asutuse töötajatest, seega eelpool toodud väidet kommenteerida ei oska.

Hetkel on otsus vastu võetud tuginedes valedele faktidele nagu kaasamisprotsess on läbi viidud avatult, selgelt ja vastuargumente võimaldavalt.

Kaasamisprotsess on olnud absoluutselt avatud ja vastuargumente võimaldav läbi viie kuu. Kaasamisprotsessis oli erinevaid võimalusi kaasa rääkimiseks, rohkem kui antud protsess oleks

seadusest

tulenevalt

eeldanud.

Hetkel on otsus vastu võetud tuginedes valedele faktidele nagu ühinemise vajadus on kõikide osapoolte jaoks selgelt kommuniqueeritud ning kõikide osapoolte sisendit arvestatud.

Teemat on viie kuu vältel korduvalt kommuniqueeritud kõigile asjasse puutuvatele osapooltele ja huvigruppidele ning küsitud ka pidevalt, millised ootused ja vajadused protsessis neil on ning kuidas vallavalitsus saab kommunikatsioonis ja teavitustöös toeks olla.

Need faktid ei pea paika ning sellest tulenevalt palume teil antud küsimus uuesti volikogu päevakorda võtta. Lisaks soovib hoolekogu vastust, kelle jaoks ja milliste eesmärkide saavutamiseks antud muudatus läbi viiakse.

Kõik Elva Vallavalitsuse poolt välja öeldu on faktiliselt igati tõene, vastupidise väitmine on subjektiivne ja argumenteerimata.

Veelkord - Elva vallavalitsusel ja vallavolikogul ei ole mingisugust huvi ega soovi viia läbi põhjendamatu ja vastumeelseid muudatusi ja otsuseid. Mõistame täielikult, kuidas igasugune muutus tekitab hirmu ja teadmatust ning seetõttu püüame ka kogu protsessi võimalikult läbipaistvalt ja koostöiselt juhtida. Oleme pidevalt julgustanud oma küsimustega pöörduma, et saaksime kõik vajaliku ja olulise enne otsustamist läbi kaaluda ja arutleda.

Kõik ühendjuhtimisega seonduva info ja materjalid oleme kokku koondanud ka Elva valla kodulehele: <https://www.elva.ee/linnalasteaedade-uhendjuhtimine>